

EMBERÉLET-MINŐSÉG ABC

BALGA ÉS BOLDOGTALAN LELKEK

SZABAD ÖTLETEK JEGYZÉKE – MO. XXI.

Önismereti tükör – 6.rész

Petőfi Sándor

Van egy marok föld

Van-e egy marok föld a magyar hazában,
Amelyet magyar vér meg nem áztatott?
Haj, de már nem látszik a nagy ősök vére,
Fiaik befesték újra feketére

A földet, rákenték a gyalázatot!

S így hazugság itt az örök-igazság is,
Hogy az oroszán nem szülhet nyúlfiat;
Ti dicső apák, ti bajnok oroszánok,
Ha ti a halálból most föltámadnátok,
És látnátok satnya maradéktokat!

S ez a faj dicsekszik őse érdemével,
Híres hajdanával úgy hetvenkedik...
Hát majd a jövődő fog-e dicsekedni
Mivelünk? vajon nem fogja emlegetni
Orcapirulással e kor gyermekit?

Erre semmi gondunk. Tengünk, mint az állat,
Megelégszünk azzal, hogy van kenyérünk,
Messze elmaradtunk a világ sorától,
Kitöröltek a nagy nemzetek sorából,
Élni nem tudunk és halni nem merünk.

Szégyen, szégyen! egykor mi valánk a sorsnak
Számadó könyvében a legelső szám.

S most leghátul állunk semmit nem jelentve...
Kik lábunk ölelték egykor térdepelve,
Most arcul csapkodnak... szégyen rád, hazám!

S jaj nekem, százszor jaj, hogy szülőm ellen kell
Kart emelnem, hogy megostorozzam őt,
Gyermek a szülőjét!... engem jobban éget
A seb, melyet rajta vágok; és nagy vétek,
Jól tudom, az ily tett ég és föld előtt.

S én ezek dacára sem fogok pihenni
Érezzek bár százszor több fájdalmakat,
S verjen meg bár engem a nagy isten érte...
Addig ostromlak, nemzetem, míg végre
Földobog szíved, vagy szívem megszakad!

Pest, 1848. január

*

Egy eszményi nőt-férfit szeretnél,

de mire összerakosgatod, egy Frankenstein lesz

*

Választékhiány

Egy ételt tudsz főzni,

s mindig azt eszed, mert nem mersz kísérletezni

*

Maximalista

Egy hibátlan kisöcsköt

kérsz szülinapra, s így egyke maradsz

(ennél is rosszabb lenne, ha megkapnád)

*

Hazardőr

Egy holtbiztos tippért

a lóversenyen elzálogosítod házad és feleséged

*

Rangrejtve

Egy hosszú életen át

sikerül megőrizni inkognitódat önmagad előtt is...

*

Kilengő

Egy ideig annyira megtartóztatod magad,

hogy azután súlyos kicsapongással kárpótolsz

(6 nap absztinencia, 1 nap piálós tivornyázás...)

*

Egy ideig büntudatos cigiző/láncdohányos,

majd jó lélekkel szenved az kínzó elvonókúrán

*

Egy lelki szemétláda vagy,

amit mindenki használ, de senki sem ürít

*

Egy mély verembe estél ugyan,

de még barátaitól sem kérsz segítséget

*

Betűhív

Egy nyomdahibás

és diétás betegeknek szánt

szakácskönyvből főzöd ebédjeidet

*

Egy olyan lámpás vagy,

aki a vakító napfényben ragyog, de sötétben nem világít

*

Homo mohó

Egy óriáslencsével

minden napsugarat elorzol, de így felperzseled élőhelyed

*

Megrekedő

Egy pici erőfeszítést sem teszel

a Lagzi Lajcsin túli zenei világ meghódítására

*

Önsanyargatás

Egy pohár bort is luxusnak nyilvánítasz:

minden fillért fogadhoz verve rakod össze a ház árát

*

Egy rajtad szekatúráztató megrendelő

minden óhaját, hülye ötletét ki akarod elégíteni

*

Néma gyerek, akinek az anyja se érti a szavát

*

Egy süketnek magyarázol,

hol a logikán, hol a nyelveken változtatva

*

Egy süllyedő hajóroncs

nem tutajt ácsol, de tájképet fest/oknyomozó riporterkedik

*

Egy számodra elérhetetlen nőbe

vagy „szerelmes”, hogy halálodig kéjeleguess bánatodban

*

Egy székrekedés után csak hashajtóval végézel:

növekvő számú tabletta, mégis csökkenő hatásfok

*

Készültségben

Egy bőröndnyi/hátizsáknyi túlélőcsomagod

mindig kezed ügyében van, hogy bármikor menekülhess

*

Egy ugrással akarsz az emeleten lenni,

visszagurulsz a lépcsőn nem a földszintre, de a hordágyra

*

Kitartott

Egy utált nővel kefélsz, fekszel, eszel stb. –

de csak nyelsz, nyelsz, s nem szakítasz, mert ő tart el

*

Emberidomítás

Egy világmegváltó álmodozó kamasz

„felnőtt” egy álmos, alvajáró adófizetővé

*

Megszakadsz

Egyből és elsőre, fokozatmentesen

a világrekord súlyt akarod felkapni és felemelni

*

Egyedül viseled

- nincs kivel megosztani -

„nagy lakásod” terheit, kölcsöntartozását és rezsijét stb.

*

Egyéjszakás kalandodból

nemi betegséggel és gyerektartási perrel nyakadon jössz ki

*

Nyughatatlan

Egyfolytában úton vagy,

ki- és bepakolod „betyárbútorod”, nem tudsz megállapodni

*

Mindenek után

Egyik dolgod fontosabb, mint a másik,

s ha marad időd, keresed isten országát

*

Szélsőséges önértékelés

Egyik nap tehetetlen porszemnek,

a másik nap mindenható istennek képzeled magad

*

Egykeként nevelkedtél,

így nehezen alkalmazkodsz egy új élet- és lakótárshoz

*

Bűnpártoló társaság

Egymás vétkei fölött cinkosan szemet hunytok:

ez a kölcsönösség neked az, amit barátságnak mondasz

*

Egyoldalú vagy:

mindennek csak a rossz oldalát látod, de azt felnagyítva

*

Néma

Mintha karthauzi szerzetei fogadalmat tettél volna

Pedig csak megkukultál: félsz, hogy rosszat-rosszkor szólsz

*

Egydimenziós

Egyoldalúan képzéd magad:

IQ-bajnok vagy ugyan, de nem tudsz elugrani a busz elől

*

Igénytelen

Egyre alább adod:

ha ló nincs, számár is jó – sötétben minden tehén fekete

*

Felfuvalkodó béka

Egyre önteltebb és beképzeltebb leszel,

míg túlfújt lufiként ki nem pukkansz, s leszel hulladék

*

Amnézia

Egyre több ital tudja/próbálná csak feledtetni,

hogyan egyre messzebb és messzebb távolodtál ideáloedtől

*

Bedolgozó

Egyre többet termelsz,

hogy annál többet „rabolhassanak” el tőled

*

Élvezeti görbe

Egyre többször és hosszabban „pihensz”,

mégis egyre kevesebb és kisebb élvezetet okoz

*

Egyszer

– mindent bő lére eresztve –

visszaélhetsz hallgatóid idejével

(de te ebből rendszert csinálnál...)

*

Irreverzibilis

Egyszer beadod a derekad,

egyre jobban meggörnyedsz,

s már nem tudsz kiegyenesedni

*

Egyszer használt a gyógyszer,

azóta drága tablettákkal javítod hangulatod

*

Egyszerre

akarsz tízfélét csinálni,

szimultán tíz felé figyelni –

a végén egyikből se lesz semmi...

*

Éhen halsz,

mert görcsösen markoltad a magot

ahelyett, hogy elvetetted volna a termő anyaföldbe

*

Kóros hóbert

Éhes gyermekeid

szemrehányó tekintete dacára csakis a hobbidnak élsz

*

Éjt nappallá,

vasár- és ünnepnapokat hétközivé téve

termeled a selejtet és halmozod a veszteséget

*

Eklektikus stílusú

öltözettel, lakberendezéssel taszítod potenciális társaid

*

Részleges-teljes hasonulás

Eladhatatlan házat vesz a siralomvölgyben,

s lelkiállapotban/fizimiskában a környezethez hasonulsz

*

Állattárstalan

Eldobható barbie-babád volt, kiskutyád nem:

készületlenül ér egy eleven, el nem dobható csecsemő

*

Voluntarista

Elég csak valamit erősen akarnom,

a többi már pusztán csak részletkérdés

*

Elégedetlen vagy barátaiddal,

s az ellenségedhez menekülsz pártfogásért

★

Amit más álmod meg...

Elégedetlen vagy saját álmaiddal

és sóvárogsz, epekedsz a másokéi után

*

Életed

egy folyamatos kísérletezgetés

magaddal az önsanyargatás témájában

*

Alvásellenes

Életed meghosszabbítandó

az éjt is nappallá teszed, így rövidíted meg

*

Önfelmentő – önlefedező

Életed minden megoldhatatlanságára

van egyen-magyarázatod: „rosszul nősültem!”

*

Életed

veszélyhelyzeteinek a megoldására

hasonmás-hasonlító dublőröket bérelsz

(aki olykor még az ágyba/börtönbe is megy helyetted)

*

Mást küldesz magad helyett a fényképészhez

*

Mindig szerepet játszol

Mint aki életéből folyamatos élő tévéműsort csinál

*

Életfából bitófát ácsolsz,

s az egyik próbaakasztás túl jól sikerül

*

Experimentális

Életkísérletet folytatsz:

el akarsz érni a boldogtalanság legfelső fokát

*

Életmottód:

ha megnősz: megbánod –

ha nem nősülsz meg: megbánod

*

Elfogadod a „köz” vélekedését:

te nem becsületes, hanem hülye voltál...

*

Elfogadod,

hogy élettársad „nagy gyerekként” kezel;

nem emancipálódasz az autonóm felnőtt rangjára

*

Naiv

Elhiszed, tényleg elhiszed,

hogy nászutasnak ingyenes a hotel –

még a videokamerákra se gyanakszol...!?

*

Kicselező

Elkerülöd a kis nehézségeket

és szembetalálkozol a legyőzhetetlenekkel

*

Fordítva

Ellenségednek

mindent őszintén bevallasz,

barátod előtt makacsul hallgatsz

*

Őszinte beismerő vallomást

teszel ellenségednek és elviszed a balhét

*

Terhelő vallomást teszel

Nemcsak önmagadra, de közvetlen családtagjaidra is,

s mégcsak nem is azért, hogy a saját irhádát mentsed,

hanem mert te úgy gondolod, ez a kutyakötelességed...

*

Ellenségképet

gyártasz és hadakozol,

így nem csoda, hogy elhallgat múzsád

*

Ellógtad

a szexuális felvilágosító órákat,

huszonévesen meg röstelsz kérdezni

(„inkább a falra mássz, nem rám, ne rám...”)

*

Leadó üzemmód

Elmulasztod feltölteni

Ielki és testi akkumulátoraidat és lemerülsz

*

Élő beszédet

magnófelvételnék veszel:

vissza- és előreporgetnéd, szüneteltetnéd

*

Szívtipró

Élő, érző szívű emberek között

úgy mozogsz mint elefánt a porcelánboltban

*

Megtért bűnös

Előbb alaposan kiélvezek

minden tiltott gyümölcsöt, majd jöhet a szánom-bánom

*

Előbb egészséged elvesztése árán meggazdagodsz,

majd mindent orvosságra, orvosokra, ápolókra költesz

*

Rokkantosítás

Előbb fejest ugrasz,

majd megtudakolod, milyen mély ill. sekély itt a víz

*

Létfbiztonság-vágy

Előbb lemondasz szabadságjogaidról,

így utóbb a szociálisakat már könnyen elvehetik,

mert nem lesznek eszközeid a védelemre, a tiltakozásra

*

Látáshibás

Előítéleted miatt megcsal a látszat:

a gebében nem látod meg a táltos paripát

*

Előre iszom a medve bőrére,

s elbizakodottságom hozzájárul a medve sikeréhez

*

Előrelátóan

gondoskodsz másállapotodról:

összkomfortos díszes sírkamrát építtetsz,

ha kell, akkor akár unokáid terhére felvett hitelre

*

Először csak állatokkal,

majd másokkal kegyetlenkedsz,

de aztán magaddal se tehetsz kivételt

*

Állatbarát

Először kedvenc állataid esznek,

s ha esetleg marad, akkor vacsorázol te is

*

Szokik – szökik

Először szörnyű bűzt érzek,

de azután megszokod mint ahogy minden mást

*

Mindentudó

Előtted semmi nem maradhat titok,

te isten útjait is ki akarod fürkészni?!

(épp ezért nem marad időd a rád tartozókra)

*

Az ördög párnája

Elővigyázatlan voltál:

az ördög tétlenül talált, s gaztettre készé tett

*

„Elrejtésedve”,

vagyis elmagányosodva

kidobod életed nagy részét:

nincs kivel felidézni közös emlékeidet

*

Nem otthon vagy

Eltévesztet a házszalet

és a szomszéd családban kezdesz rendezkedni, utasítani

*

Emberátültetés

Elvágod a gyökereidet

s átültetve próbálsz mesterségesen locsolni, táplálni magad

*

Hullajelölt

Elvarázsol a tűz:

egyre közelebb és közelebb körözöl fölötte,

míg a végén már nem vagy ura magadnak: belehullasz

*

Elvetettségben,

isten háta mögött érzed magad –

pedig ő a tenyerén mindig a tenyerén hordoz

*

Madách Imre:

Életbölcseség

Az ifjú lélek ha világba lép,
Mint nap, fényárban lát mindent körében,
Míg végre eszmél s látja, hogy mocsár,
Miről lopott sugár reng gazdag ékben.
Boldog, ha megbékélve a világgal,
Tovább ragyog s nem gondol a mocsárral.

Az ifjú lélek ha világba lép,
Azt tartja, Isten mása minden ember,
Míg végre eszmél, s látván, hogy nem az,
Ördögnek nézi csalt kebel dühével.
Boldog, ki megbékélve a világgal
Sem ördögöt, sem angyalt nem keres már.

Az ifjú lélek ha világba lép,
Csillagnak tartja a lány szerelmét,
Őrjöngve küzd, kételkedik, remél,
Míg eszmél s porban látja istenségét.
Boldog, ki megbékélve a világgal,
Csillag helyett beéri jó parázssal.

Ki is gondol, függvén a hókebel

Kéjhalmain, hogy csontváz van alattok?
Csontvázzá lesz minden gyönyör, ha azt
Hideg kebelled végig boncolátok.
Boldog, ki megbékélve végzetével,
Élvezni tud a perc költészetével.

Madách Imre összes költeménye

<http://mek.niif.hu/00800/00873/html/>